

Τα ψυχοσάββατα: Η ιδιαίτερη μέριμνα της Εκκλησίας για τους κεκοιμημένους

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μέσα στην ιδιαίτερη μέριμνά της για τους κεκοιμημένους η αγία Ορθόδοξη Εκκλησιά μας έχει καθορίσει ξεχωριστή ημέρα της εβδομάδος γι' αυτούς.

Όπως η Κυριακή είναι η ημέρα της αναστάσεως του Κυρίου, ένα εβδομαδιαίο Πάσχα, έτσι το Σάββατο είναι η ημέρα των κεκοιμημένων, για να τους μνημονεύουμε και να έχουμε κοινωνία μαζί τους. Σε κάθε προσευχή και ιδιαίτερα στις προσευχές του Σαββάτου ο πιστός μνημονεύει τους οικείους, συγγενείς και προσφιλείς, ακόμη και τούς εχθρούς του που έφυγαν από τον κόσμο αυτό, αλλά ζητά και τις προσευχές της Εκκλησίας γι' αυτούς.

Στο δίπτυχο, που φέρνουμε μαζί με το πρόσφορο για τη θεία Λειτουργία, αναγράφονται τα ονόματα των ζώντων και των κεκοιμημένων, τα οποία μνημονεύονται.

Σε ετήσια βάση η Εκκλησιά έχει καθορίσει δύο Σάββατα, τα οποία αφιερώνει στους κεκοιμημένους της. Είναι τα μεγάλα Ψυχοσάββατα· το ένα πριν από την Κυριακή της Απόκρεω και το άλλο πριν από την Κυριακή της Πεντηκοστής.

Με το δεύτερο Ψυχοσάββατο διατρανώνεται η πίστη μας για την καθολικότητα της Εκκλησιάς, της οποίας την ίδρυση και τα γενέθλια (επί γης) γιορτάζουμε κατά την Πεντηκοστή. Μέσα στη μία Εκκλησιά περιλαμβάνεται η στρατευόμενη εδώ στη γη και η θριαμβεύουσα στους ουραμούς.

Το Ψυχοσάββατο πριν από την Κυριακή της Απόκρεω έχει το εξής νόημα: Η επόμενη ημέρα είναι αφιερωμένη στη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου, εκείνη τη φοβερή ημέρα κατά την οποία όλοι θα σταθούμε μπροστά στο θρόνο του μεγάλου Κριτή. Για το λόγο αυτό με το Μνημόσυνο των κεκοιμημένων ζητούμε από τον Κύριο να γίνει ίλεως και να δείξει τη συμπάθεια και τη μακροθυμία του, όχι μόνο σε μας αλλά και στους προαπελθόντας αδελφούς, και όλους μαζί να μας κατατάξει μεταξύ των υιών της Επουράνιας Βασιλείας Του.

Κατά τα δύο μεγάλα Ψυχοσάββατα η Εκκλησιά μας καλεί σε μία παγκόσμια

ανάμνηση «πάντων των απ' αιώνας κοιμηθέντων ευσεβώς επ' ελπίδι αναστάσεως ζωής αιωνίου». Μνημονεύει:

* Όλους εκείνους που υπέστησαν «άωρον θάνατον», σε ξένη γη και χώρα, σε στεριά και σε θάλασσα.

* Εκείνους που πέθαναν από λοιμική ασθένεια, σε πολέμους, σε παγετούς, σε σεισμούς και θεομηνίες.

* Όσους κάηκαν ή χάθηκαν.

* Εκείνους που ήταν φτωχοί και άποροι και δεν φρόντισε κανείς να τούς τιμήσει με τις ανάλογες Ακόλουθες και τα Μνημόσυνα.

Ο Θεός δεν περιορίζεται από τόπο και χρόνο. Γι' Αυτόν είναι γνωστά και συνεχώς παρόντα όχι μόνο όσα εμείς αντιλαμβανόμαστε στο παρόν, αλλά και τα παρελθόντα και τα μέλλοντα. Το διατυπώνει λυρικότατα μία προσευχή της Ακολουθίας της θείας Μεταλήψεως, που αποδίδεται στον άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό ή στον άγιο Συμεών τον νέο θεολόγο:

«Επί το βιβλίον δε σου και τα μήπω πεπραγμένα γεγραμμένα σοι τυγχάνει».

Ο Θεός έχει γραμμένες στο βιβλίο της αγάπης του και τις πράξεις που θα γίνουν στο μέλλον, άρα και τις προσευχές που αναπέμπουμε τώρα για πρόσωπα που έζησαν στο παρελθόν. Ως αιώνιος και πανταχού παρών ο πανάγαθος Κύριος μας Ιησούς Χριστός αγκαλιάζει με τη θεία του πρόνοια το άπειρο σύμπαν και τούς ατέρμονες αιώνες. Όλους τους ανθρώπους που έζησαν, ζουν και θα ζήσουν τούς νοιάζεται η αγάπη του • «η γαρ αγάπη του Χριστού συνέχει ημάς» (Β' Κο 5,14).

Με αυτήν την πίστη αναθέτουμε στην αγάπη και στην αγαθότητα του Θεού «εαυτούς και αλλήλους», τους ζωντανούς αλλά και τους κεκοιμημένους μας.

(Στέργιος Ν. Σάκκος, Ομοτ. Καθ. Παν/μίου, «Οι νεκροί μας δεν χάθηκαν», εκδ Χριστιανική Ελπίς, σ. 149-152).